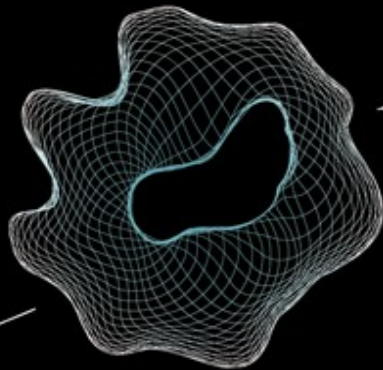

UNIVERSITY OF TWENTE.

Internetgebruik in Nederland 2010

Prof. Dr. Jan A.G.M. van Dijk
Vakgroep Media, Communicatie en
Organisatie

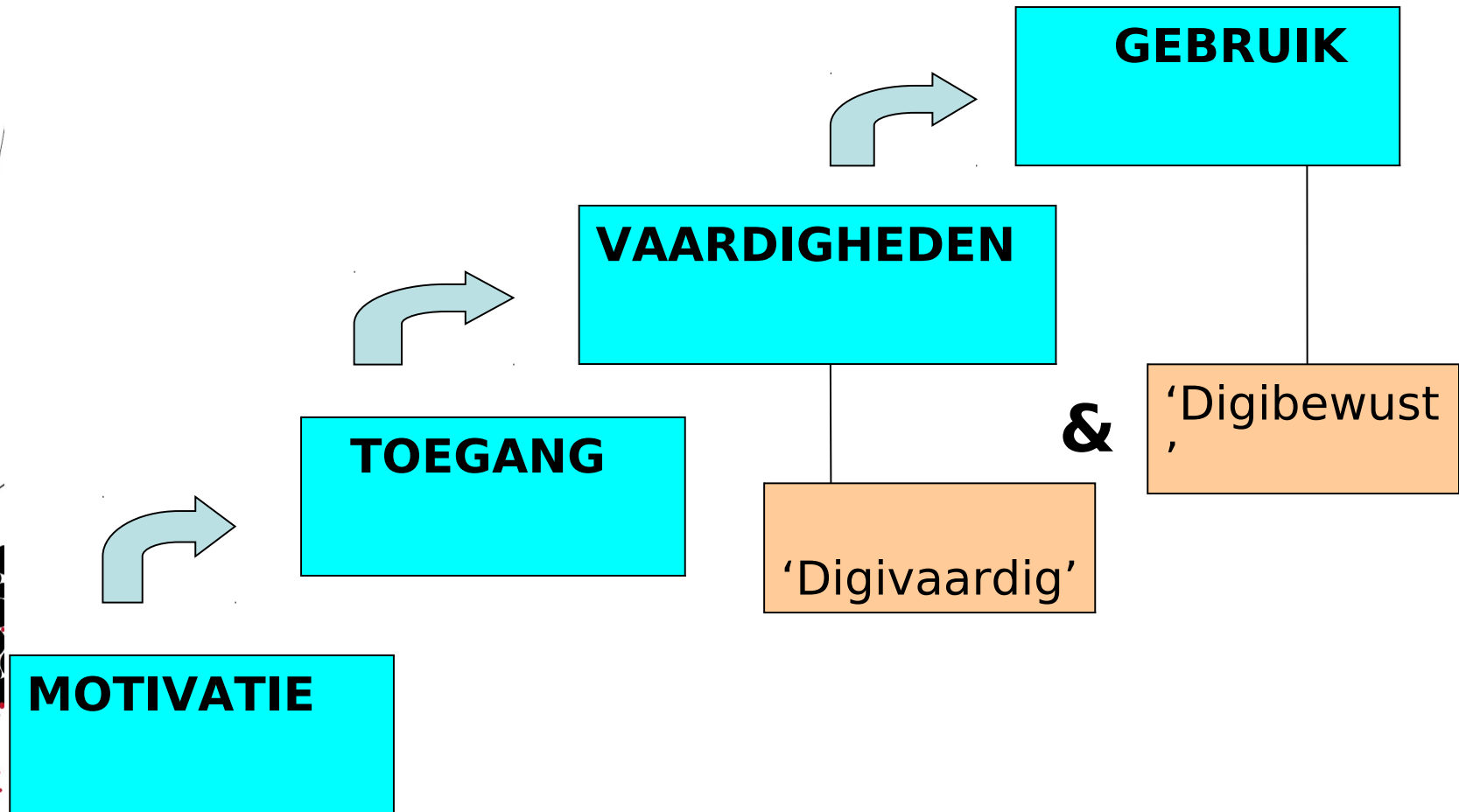

Tendrapport Computer en Internetgebruik 2010

- UT (Alexander van Deursen en Jan van Dijk) meet jaarlijks computer- en internetgebruik in Nederland in opdracht van *Digivaardig & Digibewust-ECP/EPN*
- Vanaf 2010 (sept/okt) met een eigen survey onder de Nederlandse bevolking
- In 2010 representatieve steekproef van 1287 Nederlanders, combinatie van:
 - A. Internetpanel representatief voor internetgebruikers
 - B. Telefonisch verzoek e-maillijst in te vullen
 - C. Telefonisch interview
- Met C. 150 volledige 'digibeten' bereikt

Hoe Komt Gebruik tot Stand?

Bron: van Dijk (1999) en (2005)

Motivatie

- Sinds de jaren 80 jaarlijks gestegen
- In 2010 is nog maar 4% van de bevolking helemaal niet gemotiveerd om internet te gebruiken.
- 10 procent gebruikt internet niet
Echter: bij 65+ **44%** en bij laagopgeleiden 19%!
- Naar schatting 10% extra doet dit met behulp van de sociale omgeving (43,8% bevolking heeft ooit hulp gevraagd).
- We naderen een kleine harde kern van mensen die echt niet willen/kunnen (15,3% van de niet-gebruikers wil misschien nog in de toekomst)

Motivatie

- Bij niet gebruikers / met hulp gebruikers zitten naar verwachting veel functioneel analfabeten
13% van de volwassen bevolking! (7% bij 16-24):
1 miljoen autochtonen en 0,5 miljoen allochtonen
(Stichting Lezen en Schrijven)
- Internetgebruikers verschillen naar soort motivatie:
 - Informatie (4,27 op 5-punt schaal)
 - Communicatie (3,85)
 - Vermaak (3,78)
 - Transactie (3,55)
 - Ontspanning (2,81)
 - Gemeenschap (2,56)
 - Carrière (2,33)

Fysieke Toegang

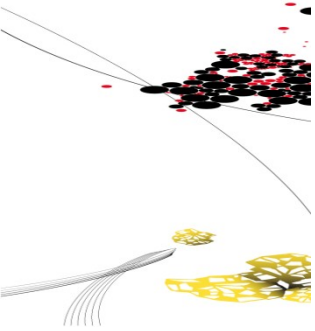
Circa 93% van de huishoudens heeft in 2009 thuis toegang tot het internet (ook volgens CBS)

In 2009 echter slechts 66% van de 65-75 jarigen en 87% van de laagopgeleiden (99% hoogopg.)

In Europa gaat Nederland aan kop met IJsland. In de wereld met Zuid Korea.

Het verzadigingspunt van fysieke toegang wordt in Nederland benaderd, maar nog geen algemene dekking

Tweede en derde aansluitingen worden wel steeds belangrijker (zoals wireless)

Vaardigheden

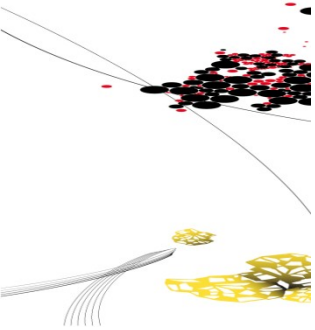
- Onze definitie van digitale vaardigheden:

Medium

- **Operationele vaardigheden.** Bediening van digitale media ('knoppenkennis')
- **Formele vaardigheden.** Omgaan met de speciale structuren van digitale media (navigeren en oriënteren op het Internet)

Inhoud

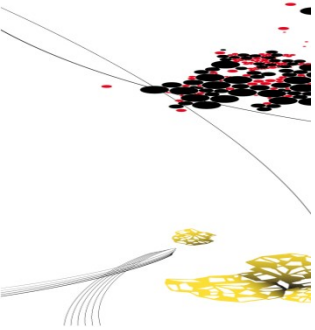
- **Informatie vaardigheden.** Het zoeken, selecteren en evalueren van informatie binnen digitale media
- **Strategische vaardigheden.** Het gebruiken van digitale media als middel om een persoonlijk of professioneel doel te bereiken

Vaardigheden Toegepast op het Internet

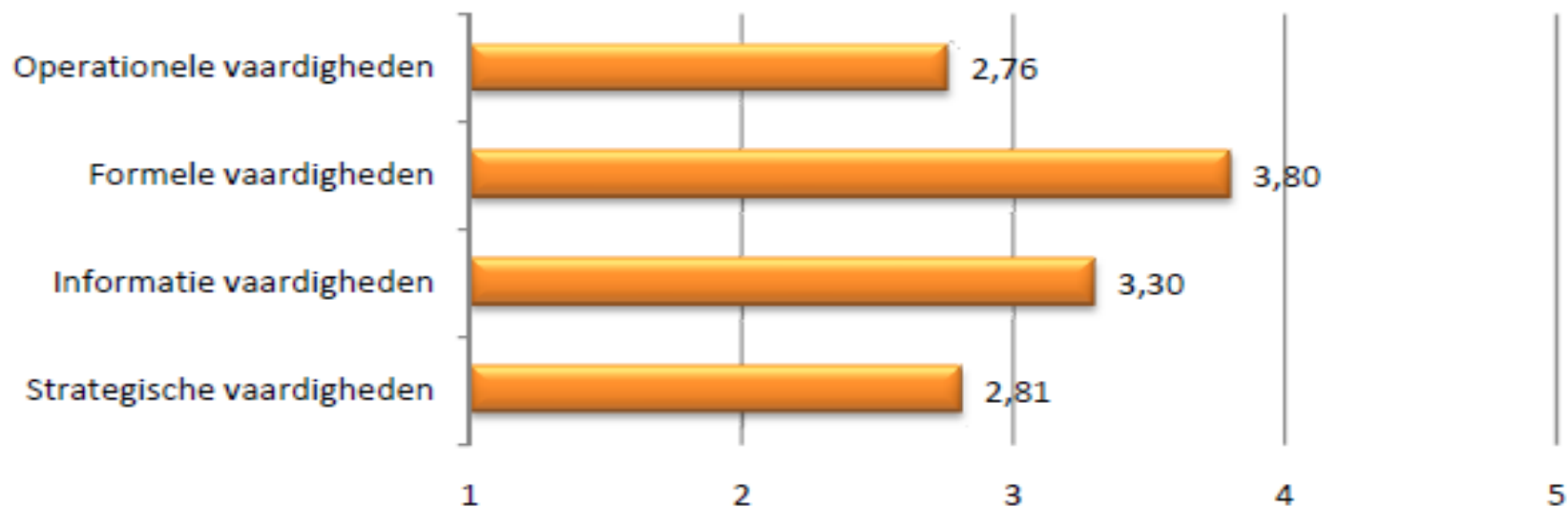
Zoals gemeten in prestatietests bij doorsnee bevolking in UT Medialab (proefschrift van Deursen, December 2010)

	Gemiddeld percentage voltooid			Gemiddelde gependeerde tijd (seconden)		
	2008	2009	2010	M (SD)		
	2008	2009	2010	2008	2009	2010
Operationele vaardigheidstaken	80	73	74	553 (254)	409 (185)	404 (226)
Formele vaardigheidstaken	72	83	80	616 (255)	443 (214)	621 (263)
Informatie vaardigheidstaken	62	53	53	939 (449)	919 (327)	831 (315)
Strategische vaardigheidstaken	25	30	29	1466 (575)	1628 (534)	742 (352)

Vaardigheden Toegepast op het Internet

Zoals gemeten in de enquête van UT en ECP-EPN
(vragen naar frequentie gedrag dat hoort bij

Nederlanders onderschatten hun operationele en formele vaardigheden, (lijken moeilijk) maar overschatten hun informatie- en strategische vaardigheden (lijken makkelijk)

Vaardigheden Toegepast op het Internet

- Er zijn significante verschillen in vaardigheden naar opleiding en leeftijd, niet naar geslacht
- Internetervaring en aantal jaren online hebben geen effect op betere informatie- en strategische vaardigheden.
Deze moeten worden aangeleerd in onderwijs op alle niveaus, in volwasseneneducatie en in cursussen.
- Meer hierover bij promotie van Alexander van Deursen op 17 december aan de UT.

Gebruik: Frequentie

- Tot nu toe gebruikten hoger opgeleiden en mannen het internet veel meer dan laagopgeleiden en vrouwen. In 2005 zaten mannen nog dubbel zo lang op het internet dan vrouwen (SCP-Tijdbestedingsonderzoek).
- Maar wat zien we nu in 2010, het meest spectaculaire resultaat van het UT/ECP-EPN onderzoek?

Gebruik: Een 'Sociale Revolutie' op het internet!

Laagopgeleiden gebruiken het internet nu langer per dag dan hoogopgeleiden:

Gemiddeld per
Dag in Uren:

Laag: **3,07**

Midden: **2,61**

Hoog: **2,53**

- Verschil tussen mannen en vrouwen vermindert:

Gemiddeld per Dag in Uren:

Mannen (16+) **3,3**

Vrouwen (16+) **2,9**

Werklozen: **4,4**

Arbeids-

ongeschikten **4,5**

Mogelijke Verklaring

- Laagopgeleiden gebruiken het internet significant meer voor de volgende toepassingen:
 - Chatten
 - Marktplaatsen
 - Audiovisuele programma's
 - Online gamen
- Deze toepassingen duren langer dan de kortstondige sessies informatie zoeken, transacties e.d. van de hoogopgeleiden.
- In elk geval is het internet een waar *volksmedium* geworden!

Gebruik: Top 10 Toepassingen

(met significante verschillen naar geslacht, leeftijd en opleiding)

	Toepassing	% Dagelijks of Wekelijks	M / V	Leeftijd	Opleiding
1	E-mail	96	-	36-55	HO
2	Zoeksystemen	93	M	16-35	HO
3	Internet bankieren	76	M	-	HMO
4	Nieuwsdiensten	62	M	-	HO
5	Vrij surfen	61	M	16-55	HMO
6	Online Krant/ Omroep	56	M	-	HO
7	Social Networking	43	V	16-35	-
8	Marktplaatsen	30	M	36-55	LO
9	Producten zoeken	29	M	36-55	-
10	Online gamen	26	V	16-35	LO

Gebruik: een Gebruikskloof

- Er groeit een gebruikskloof tussen hoger en lager opgeleiden op het internet.
- De hoger opgeleiden concentreren zich op toepassingen van informatie, educatie en carrière de lager opgeleiden op alle soorten van vermaak, eenvoudige communicatie (chat, Hyves/Facebook) en goedkope producten.
- Educatieve toepassingen en telewerk worden in Nederland i.v.m. andere Europese landen veel minder gebruikt.
Telewerken is de enige toepassing die het vaakst wordt gebruikt door 55 plussers (mannen)

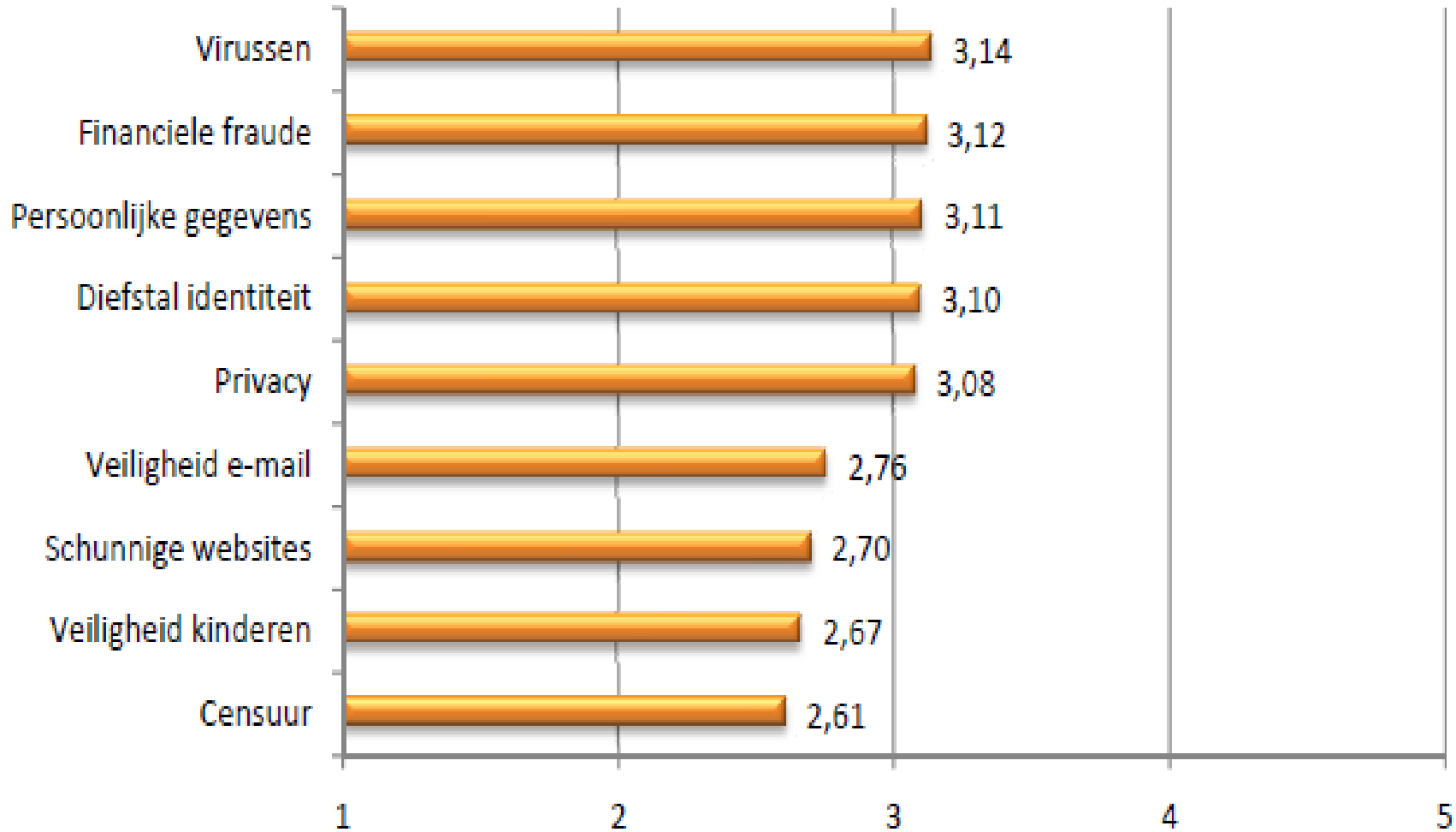

Gebruik: Het Nut van het Internet

- Via het internet heb ik een product goedkoper gekocht dan in de winkel 76,4% JA
.....heb ik iets kunnen verkopen of ruilen dat ik anders niet zou zijn kwijtgeraakt 61,2%
-ben ik erachter gekomen op welke partij ik wilde stemmen 36,6%
-ben ik terecht gekomen bij een vereniging 21,3%
-heb ik een of meer vrienden gekregen die ik daarna ook echt ontmoet heb 26,3%
-ben ik erachter gekomen welke medische kwaal ik had 25%
- Via en datingsite heb ik een afspraak gemaakt met een mogelijke partner 11,3%

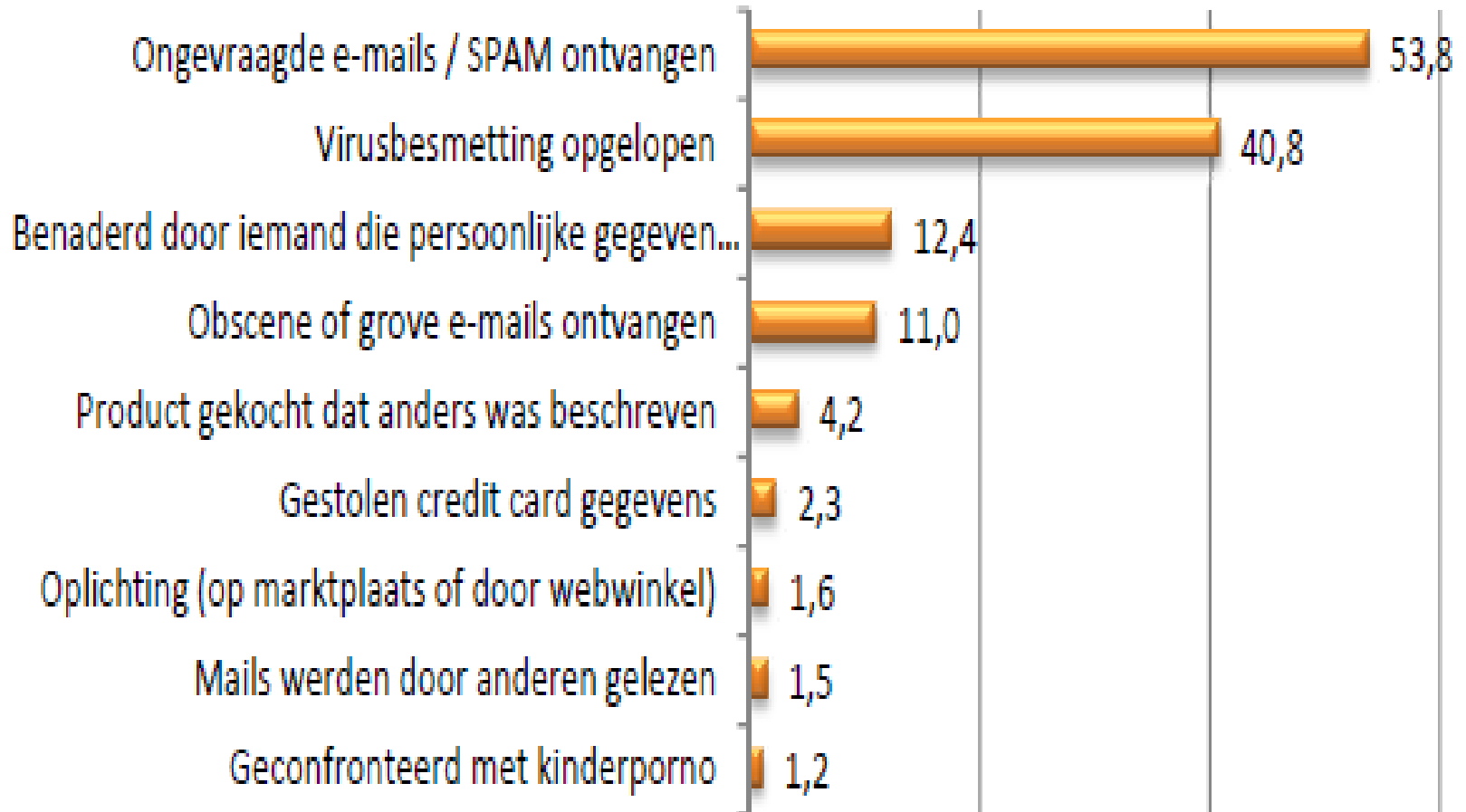
Gebruik: Digibewustzijn

waar maken Nederlanders zich zorgen over?

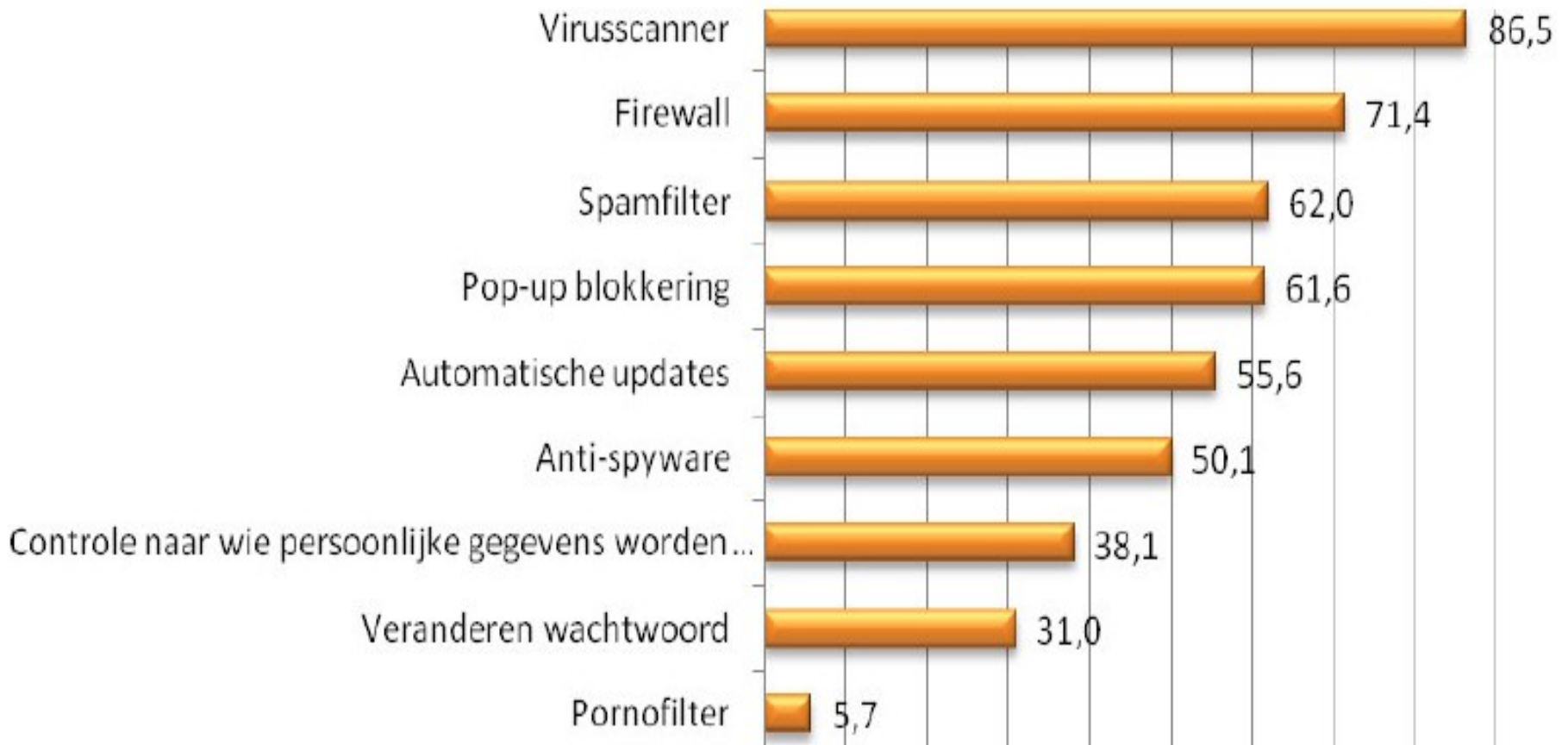
Gebruik: Digibewustzijn

Vervelende ervaringen op het internet
(% gebruikers)

Gebruik: Digibewustzijn

Wat doen de Nederlanders er aan?

Gebruik: Digibewustzijn

Voornaamste Conclusies

- Nederlanders maken zich niet al te veel zorgen over dingen die fout kunnen gaan op het internet. Zij onderschatten de gevaren.
- Oorzaak: 40% heeft helemaal geen negatieve ervaringen. Voor de rest: veel vertrouwen in beveiligings-software. Men neemt zelf weinig maatregelen (filters, veranderen wachtwoorden, voorzichtig zijn met persoonlijke gegevens).
- Jongeren en senioren zijn het meest onvoorzichtig. De eersten uit naïviteit of gebrek aan strategische vaardigheden. De laatste uit onkunde.
- Jongeren maken zich niet minder zorgen om privacy op internet dan ouderen.

Barometer Internetgebruik in Nederland 2010

